
INHOUDSOPGAVE PEDAGOGISCH BELEID

ALGEMEEN.....	2
ONZE VISIE.....	2
Identiteit, liefde en respect	2
Familiaire opvang.....	3
ONZE MISSIE.....	3
PEDAGOGISCH HANDELEN IN DE PRAKTIJK	4
Bieden van emotionele veiligheid:	5
Persoonlijke competentie.....	7
Sociale competentie	8
Overdracht van normen en waarden:	9
Maximum aantal kinderen per gastouder.....	11
VEILIGHEID EN GEZONDHEID	13
Vaccinatiebeleid.....	13
Meldcode Kindermishandeling	13
SAMENWERKING MET (GAST)OUDERS,.....	14

ALGEMEEN

Voor elk kind is het belangrijk opgevoed te worden met de Bijbel en de Bijbelse boodschap. De bij Korelon aangesloten gastouders onderschrijven de christelijke identiteit en voeden op vanuit christelijke waarden en normen volgens de in dit pedagogisch beleid beschreven visie en uitgangspunten. Alle kinderen zijn welkom, ongeacht achtergrond of religie. We vragen van ouders, die kinderen bij de gastouder laten opvangen, de christelijke identiteit te respecteren. Gastouders dienen te handelen volgens het pedagogisch beleid. In het hoofdstuk pedagogisch handelen geven we de gewenste resultaten aan. We beseffen dat iedere gastouder uniek is en in ontwikkeling. We verwachten niet dat een gastouder altijd in alle situaties alle resultaten behaalt. Wel verwachten we dat gastouders zich inspannen het pedagogisch beleid te kennen en dat ze zich kunnen verantwoorden over waar zij staan in hun ontwikkeling. We raden iedere gastouder aan een eigen werkplan te schrijven met een vertaling van het pedagogisch beleid van Korelon. Korelon biedt ondersteuning met een format en de mogelijkheid het werkplan te laten toetsen door een medewerker van Korelon. Zo menen we dat het pedagogisch beleid in de praktijk leidt tot verantwoorde kinderopvang.

ONZE VISIE

Identiteit, liefde en respect

Wij geloven dat wij leven in een door zonden gebroken wereld. Daarnaast geloven we dat het noodzakelijk is dat wij in dit leven vergeving van zonden ontvangen uitsluitend door het offer van Jezus Christus. In ons beleid staat het naleven van Christus voorop. Dit is de basis van waaruit wij leven en handelen. Daarbij zijn Zijn bijzondere liefde en zorg voor de kinderen en degenen die hulp nodig hebben een voorbeeld voor de wijze waarop wij willen omgaan met onze medemens en in het bijzonder met de aan ons toevertrouwde kinderen.

Onze identiteit bepaalt onze levenshouding, ons denken en ons handelen. Daarom is het belangrijk dat gastouders zelf christen zijn. Zodat een gastouder, ook in de opvang, zichzelf kan zijn en zich niet anders voordoet dan ze is. Zichzelf mag laten zien. Kinderen voelen wat echt is en wat niet.

In de Bijbel lezen we hoe Jezus Christus naar kinderen kijkt. Zo staat er bijvoorbeeld in Mattheüs 18: 5: “En wie een van zo’n kind ontvangt in Mijn Naam, ontvangt Mij.” En in Mattheüs 19:14 spreekt Hij zijn leerlingen toe als ze ouders bestraffen die hun kinderen bij de Heere Jezus willen brengen om gezegend te worden: “Laat de kinderen tot Mij komen en verhinder hen niet, want voor zodanigen is het Koninkrijk der hemelen.” Wij mogen kinderen ontvangen vanuit dat perspectief. Wij behandelen kinderen met respect.

Van essentieel belang voor het jonge kind zijn de omgeving en de sfeer waarin het kind zich bevindt. Liefde, veiligheid en stabiliteit zijn hierbij sleutelwoorden. We gaan liefdevol met kinderen om. Ieder kind is een unieke waardevolle schepping van God. Wij houden rekening met behoeften van ieder individueel kind om te kunnen ontwikkelen op eigen wijze en tempo. Voor jonge kinderen is vooral de rust binnen het gastgezin, de vertrouwdheid van de gastouder, en de overeenkomst met ‘gewoonten en gebruiken’ thuis heel belangrijk. Bij oudere kinderen ligt de nadruk in identiteit vooral op de levenswijze van de gastouder, haar taalgebruik en haar manier van reageren en handelen (voorbeeldfunctie).

De actieve, christelijke levensstijl uit zich ook in het bidden aan tafel en het lezen uit de (kinder)Bijbel. Ook wordt toegeleefd naar en aandacht besteed aan de christelijke betekenis van de christelijke feestdagen. Onze gastouders zijn zich bewust van hun verantwoordelijke rol. Zij realiseren zich hoe belangrijk identiteit en leefomgeving voor het kind zijn en dat deze moeten aansluiten bij de gezinssituatie van het kind. Verder realiseren wij ons ook dat iedere gastouder uniek is en een eigen invulling geeft aan de praktische invulling van de identiteit.

Familiaire opvang

Korelon is groot voorstander van opvang door familieleden. We hebben in 2017 een onderzoek laten uitvoeren door studenten van de Christelijke Hogeschool Ede voor onze organisatie naar de effecten van familiale opvang. Voor het onderzoek zijn gastouders en ouders geïnterviewd en is deze vorm van opvang tegen het licht van sociale theorieën gehouden. Positieve effecten zijn onder andere:

- Het kennen van de kinderen
- De regels en opvoedstijl zijn meestal al bekend
- Het is vertrouwd
- Er is een speciale liefde voor de kinderen
- De meeste gastouders geven aan meer flexibel te zijn voor familie
- Er is persoonlijke groei voor de gastouder, gastouders leren van de kinderen
- De gastouders houden ook na de opvang de kinderen in beeld
- De identiteit blijft binnen de familie
- De opvoeding wordt door meerdere personen gedaan
- De communicatie is laagdrempelig

. Om die reden zullen we dan ook bij het invullen van de opvangvragen als eerste de mogelijkheid met ouders bespreken van opvang door of via familie. Wel beseffen we dat het vooral bij grootouders moeilijker kan zijn de rol van professioneel opvoeder (gastouder) te combineren met die van oma of opa. Dit is dan ook onderdeel van onze evaluatiegesprekken met deze gastouders.

Bijzondere opvangvragen

Korelon staat open voor bijzondere opvangvragen. Kinderen die extra zorg of aandacht nodig hebben zijn welkom. Aanbieden voor bijzondere gastouderopvang dient een bewuste keuze te zijn van de gastouder. Soms is er gespecialiseerde kennis nodig. Bijzondere opvangvragen worden zorgvuldig besproken en afgewogen door de verantwoordelijke consulent van Korelon met gastouder en ouder. Er zijn vele aspecten die vooraf helder moeten zijn voor er gestart kan worden. Het kan bijvoorbeeld bij fysieke beperkingen noodzakelijk zijn om aanpassingen te maken in de opvangvoorziening. Er kan ondersteuning nodig zijn of specifieke kennis bij de gastouder. Afspraken en taakverdeling tussen gastouder en ouders dienen expliciet te worden vastgelegd. Is de bijzondere opvang een feit, dan ondersteunt de consulent de gastouder.

ONZE MISSIE

Onze missie is gebaseerd op de boven beschreven Bijbelse en pedagogische visie. Korelon stelt zich ten doel om verantwoorde gastouderopvang te bieden aan kinderen van 0 tot 13 jaar. Het pedagogisch handelen van de gastouder is gericht op het bereiken van de vier Pedagogische Basisdoelen: **Emotionele veiligheid, ontwikkelen van de Persoonlijke - en Sociale competentie en Eigen maken van waarden en normen.** Daarnaast volgen gastouders ieder kind zorgvuldig en stimuleren de ontwikkeling.

PEDAGOGISCH HANDELEN IN DE PRAKTIJK

Professioneel opvoeden

Gastouders vangen niet alleen kinderen op, maar voeden ook op. Iedere gastouder heeft haar eigen manier van opvoeden. Juist de persoonlijke insteek is waardevol. Vaak nemen eigen kinderen deel aan de opvang. Dan is het 'natuurlijk' om vanuit eigen 'gevoel' met kinderen om te gaan. Tegelijkertijd zijn onze gastouders professionele opvoeders. Dat betekent dat de gastouder bewust handelt. Onze gastouders zijn zich bewust van eigen opvoedstijl. Zij stelt zich open om hierover te spreken met ouders en gastouderbureau en staat open voor feedback. Professioneel betekent ook dat de gastouder haar kwaliteiten zo goed mogelijk inzet en streeft naar ontwikkeling. Zo benut ze kennis uit bijvoorbeeld boeken, blijft ze in gesprek met de opvangconsulente, deelt ze ervaringen met collega- gastouders en volgt regelmatig bijscholing. Korelon biedt hiervoor een ruim aanbod.

De pedagogische inzet

De gastouder beschikt over diverse mogelijkheden om te werken aan de vier basisdoelen. Dit heet *Pedagogische Inzet*. We beschrijven hieronder a-de interactie, b-binnen- en buitenruimte, c-de groep, d-activiteiten en e-spelmateriaal.

A. De interactie van de gastouder met de kinderen. Er zijn zes interactievaardigheden beschreven die op positieve wijze bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen:

- 1) *Sensitieve responsiviteit: Pikt de gastouder de signalen op van de kinderen en reageert ze op een goede manier? Is zij een veilige haven voor het kind?*
- 2) *Respect voor autonomie: Geeft de gastouder ruimte aan de kinderen? Stimuleert zij actief dat kinderen zelf iets doen? En op hun eigen manier?*
- 3) *Structureren en grenzen stellen: Hierbij gaat het er om of de gastouder op een goede manier de kinderen duidelijk kan maken wat er van de kinderen verwacht wordt en hoe ze ervoor zorgt dat de kinderen zich daaraan houden.*
- 4) *Ontwikkelingsstimulering: De gastouder biedt stimulering, aangepast op aandacht, ontwikkelingsniveau en gemoedstoestand van het kind, prikkelt de interesse van het kind maar vermijdt over-stimulering en gebruikt de momenten die zich voordoen. De gastouder stimuleert de motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden van kinderen.*
- 5) *Praten en uitleggen: Deze vaardigheid gaat om de mate waarin iemand praat en uitlegt (kwantiteit), maar ook om hoe iemand dat doet (kwaliteit).*
- 6) *Begeleiden van interacties tussen kinderen: Hoe stimuleer je als gastouder de relaties tussen de kinderen in de groep? Iedere leeftijdsgroep heeft weer zijn eigen uitdagingen.*

De eerste drie zijn basale vaardigheden en de laatste drie educatieve vaardigheden. Onze gastouders kennen de interactievaardigheden en vragen zichzelf regelmatig "Wat heeft het kind in

deze situatie van mij nodig?" Geen situatie is hetzelfde en geen kind gelijk. Gastouders spannen zich in om kindgericht te zijn en steeds weer de aansluiting zoeken.

B. De gastouder heeft in haar voorziening een *binnen- en buitenruimte*. Op welke manier kan de beschikbare ruimte bijdragen aan het veilig voelen? Hoe kan het de persoonlijke competenties van een kind stimuleren en worden benut voor de sociale competenties? En op welke manier kan de ruimte worden ingezet bij het eigen maken van waarden en normen? De gastouder kan antwoord geven op deze vragen voor haar eigen locatie en benut de beschikbare ruimte zo optimaal mogelijk.

C. De gastouder vangt kinderen in een *groep* op. Op welke manier kan de groep bijdragen aan het veilig voelen? Hoe kunnen de persoonlijke competenties van een kind in de groep worden gestimuleerd en de sociale competenties worden ontwikkeld? En op welke manier kan de groep bijdragen aan het eigen maken van waarden en normen? De gastouder kan antwoord geven op deze vragen en benut de groep zo optimaal mogelijk.

D. De gastouder biedt *activiteiten*. Op welke manier kan een activiteit bijdragen aan het veilig voelen, hoe kunnen de persoonlijke competenties van een kind worden gestimuleerd en de sociale competenties worden ontwikkeld. En op welke manier kan een activiteit bijdragen aan het eigen maken van waarden en normen? De gastouder kan antwoord geven op deze vragen en benut een activiteit zo optimaal mogelijk.

E. De gastouder beschikt over *spelmateriaal*. Op welke manier kan spelmateriaal bijdragen aan het veilig voelen? Hoe kunnen de persoonlijke competenties van een kind worden gestimuleerd en de sociale competenties worden ontwikkeld? En op welke manier kan spelmateriaal bijdragen aan het eigen maken van waarden en normen? De gastouder kan antwoord geven op deze vragen en benut het aanwezige spelmateriaal zo optimaal mogelijk.

Bieden van emotionele veiligheid:

De gastouder reageert sensitief op het kind.

Voor de ontwikkeling van een kind is het nodig dat het zich veilig en geborgen voelt, dat het zich geaccepteerd en gewaardeerd weet. Een gastouder kan bijdragen aan een gezonde hechting door beschikbaar te zijn en zowel te reageren op de behoefte om veiligheid en troost (kom maar, ik ben er, je hoeft niet bang te zijn) als ook op de behoefte om te ontdekken (ga maar, durf maar). Als het kind weet dat het bij de gastouder terecht kan zal het steeds meer zelfvertrouwen krijgen om verder op ontdekking te gaan. Ieder kind maakt deze ontwikkeling door. Het vraagt van de gastouder om initiatief en signalen van het kind te volgen en er gevoelig op te reageren.

De gastouder begroet ieder kind persoonlijk en reageert op de behoefte van een kind om te knuffelen. Bij ontvangst wordt even expliciet oogcontact gemaakt en de naam van het kind genoemd. Zo ervaart een kind dat het welkom is.

De gastouder heeft een positieve houding die niet afhankelijk is van het gedrag van kinderen. We willen kinderen meegeven dat we om hen geven om wie ze zijn en niet om wat ze doen. Dit laat de gastouder merken bij corrigeren. Ze vindt het kind nog steeds lief. En spreekt het kind aan om het

gewenste gedrag te laten zien. Zo blijft het kind onbevangen en leert dat het niet bang hoeft te zijn om fouten te maken, maar dat het van fouten leert en weet dat de 'juf' nog steeds van hem houdt.

De gastouder sluit zoveel mogelijk aan bij de thuissituatie. Een gastkind komt in het huis van de gastouder, waar het er anders aan toe gaat dan het thuis gewend is. Een kind raakt daar op den duur vertrouwd mee. Het helpt een kind dat de gastouder iets 'net als thuis' doet. Daarover blijft de gastouder met de ouder in gesprek.

Bijvoorbeeld samen met ouders dezelfde aanpak bij zindelijk worden. Mag de vertrouwde knuffel van thuis 'meedoen' bij de kring, tot het zelf durft om de knuffel weg te zetten.

De gastouder behandelt een kind gelijkwaardig. Volgens de visie van Korelon is een kind in Gods ogen van grote waarde. Dit laten we merken in hoe we kinderen tegemoet treden. Dit kan bijvoorbeeld door op ooghoogte van een kind te spreken. Niet 'over een kruipende dreumes heen' te stappen, maar langs de voetenkant van het kind heen te lopen. Een kind uit te laten spreken, ook al duurt het even. Geen verkleinwoorden te gebruiken. Een kind vindt zichzelf al snel een 'grote meid, jongen' en vindt het belangrijk om zo benaderd te worden.

De gastouder geeft duidelijkheid en structuur, zo weet een kind waar het aan toe is. Kinderen hechten aan continuïteit en vaste gewoontes. Er is een vast dagprogramma dat bij ouders en kinderen bekend is. Kinderen worden bij het dagprogramma betrokken. Vooruitkijken: wie weet wat we hierna gaan doen? Terugblikken: wie weet wat we net hebben gedaan? "We gaan eerst drinken en dan komt mama je ophalen." Een gastouder praat met kinderen en legt uit wat er gebeurt en wat regels en afspraken zijn. Ze betreft kinderen er spelenderwijs bij. Ze zorgt voor voorspelbaarheid door bepaalde dingen op dezelfde wijze te doen (rituelen, gewoonten).

De gastouder zorgt dat een kind zich in de groep veilig voelt. De groep is bij een gastouder niet zo groot en er kan een groot leeftijdsverschil zijn tussen kinderen. Er zijn duidelijke regels voor de grote kinderen hoe ze met de kleinere kinderen omgaan. Een jong kind hoeft niet onnodig te worden opgetild of geknuffeld als het dat niet wil. Andersom hoeft een jong kind het spel van grotere kinderen niet te verstoren met zijn eigen spel. De gastouder leert kinderen spelenderwijs om rekening met elkaar te houden en goed voor elkaar te zorgen. De gastouder waakt ervoor dat kinderen niet worden buitengesloten, niet mee mogen doen, gepest worden of op onprettige manier worden aangeraakt.

De gastouder zorgt ervoor dat de locatie, spelmateriaal kindvriendelijk is. Allereerst is de fysieke veiligheid van belang. Daarnaast is het belangrijk dat kinderen zich 'thuis' voelen. Is er ruimte om te bewegen. Of juist een veilige rustige plek waar niet wordt gerend. Waar is druk en uitdagend spel en waar is een kind veilig om een boekje te lezen. Een kind ervaart ook veiligheid als er iets van thuis mee is. Bijvoorbeeld een fotoboekje met foto's van ouders, broers, zussen, huisdier etc. Het kind kan er ook over vertellen aan de gastouder en andere kinderen.

De gastouder biedt activiteiten aan die haalbaar en prettig zijn voor een kind om aan deel te nemen. Zij biedt ruimte voor een kind om wel of niet deel te nemen. Zoals eerder genoemd is het belangrijk dat een kind even tussendoor veiligheid mag zoeken bij de gastouder. Zeker nieuwe activiteiten kunnen voor een jonge peuter spannend zijn. Is er afwisseling tussen activiteiten met de hele groep en een klein groepje. Kan de gastouder soms ook even exclusief met een kind op schoot een boekje lezen en dit af maken. Kinderen leren op hun beurt te wachten. En genieten van deze speciale aandacht.

De gastouder helpt kinderen bij het uiten van gevoelens.

Een kind is zich niet altijd bewust van zijn emoties en kan deze nog niet onder woorden brengen. Een gastouder vangt signalen van het kind op en verwoord gevoelens, gedachten. Dat geeft het gevoel begrepen te zijn en leert een kind ook te begrijpen wat het zelf voelt. Vaak komt er rust bij een kind dat wat bozig of verdrietig is. De gastouder laat merken dat het gevoel er mag zijn. Daarnaast leert het een kind omgaan met het gevoel. "Ik zie dat je boos bent. Kom eens even bij me en vertel eens wat er is gebeurd." Het kind krijgt houvast als het merkt dat de gastouder hem begrijpt en hij geholpen wordt om zich te uiten.

Persoonlijke competentie

De gastouder heeft oog voor de verschillende leeftijdsfasen die kinderen doormaken. Zij houdt kennis van de ontwikkeling op peil.

De gastouder heeft respect voor de autonomie van het kind. Zij stimuleert kinderen om zoveel mogelijk zelf te doen en geeft ruimte om iets op eigen manier te doen. Daarvoor is het nodig om geduldig te zijn en het tempo van het kind te volgen. Bij het stellen van een vraag aan een kind is het bijvoorbeeld nodig om (iets langer dan bij een volwassene) te wachten op een antwoord. Soms komen kinderen naar de opvang en hebben ze ideeën over wat ze willen gaan doen en met wie ze willen spelen. Niet alles is reëel, maar het helpt een kind de gastouder meedenkt of het kan.

De gastouder bevordert de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van het kind. Ze helpt het kind om zoveel mogelijk zelf te doen bij naar toilet gaan, handen wassen, jas aan/uit, iets zelf kunnen pakken, weer opruimen etc. Een valkuil is dat we ze graag overal mee helpen en het liefst alles voor ze doen. Kinderen leren juist het meest als ze de gelegenheid krijgen om iets zelf te doen. Het ene kind pakt dat snel op, een ander kind heeft het nodig dat je het eerst voordoet, dan samen doet tot het iets alleen durft.

De gastouder stimuleert de taalontwikkeling.

Zij biedt veel en correcte Nederlandse taal aan en geeft kinderen veel mogelijkheden om zelf iets te vertellen. Ze leest regelmatig interactief voor. Er wordt met thema's gewerkt. Ze besteedt aandacht aan taal, vertellen, zingen, praten en uitleggen en het leren van nieuwe woordjes.

De gastouder geeft complimenten op geleverde inspanning en minder op resultaten.

Complimenten bouwen zelfvertrouwen. Het is daarbij belangrijk dat een compliment wordt gegeven op de inspanning die het kind levert en wat een kind doet (Wat heb jij goed geholpen!) en niet zozeer op het resultaat. Recente onderzoeken geven aan dat intelligentie en talent ontwikkeld kunnen worden door inspanning. Door kinderen aan te moedigen steeds een stapje verder te komen ontwikkel je zijn intelligentie en talenten.

De gastouder benut spel voor de ontwikkeling van kinderen en stimuleert creatieve ontwikkeling.

Kinderen hebben behoefte aan vrij spel en afwisseling. Als gastouder kijk je of kinderen met beschikbare materiaal goed kunnen spelen. Als een spel vast loopt kan de gastouder een nieuw element toevoegen om het spel weer op gang te brengen. Bij georganiseerde activiteiten is het van belang dat er ruimte is voor de creativiteit van een kind (gedicht *The little boy* van Helen Duckley). Ontdekken van het materiaal en er iets mee doen wat ze zelf bedenken is ook leren. Waar ligt jouw creativiteit? Als je zelf houdt van muziek maken of van koken en bakken, dan breng je dit

enthousiasme waarschijnlijk ook gemakkelijk over op kinderen. Het is ook een mooie gelegenheid om ouders betrekken die 'iets' kunnen en met kinderen willen doen.

De gastouder biedt voldoende ruimte en mogelijkheden om te bewegen. Zij doet dit zowel in het programma en spelaanbod als in de binnen- en ruimte. Bewegen is niet alleen nodig voor de motorische vaardigheden, maar heeft ook een positief effect op het brein en het algehele welzijn. Kinderen zijn van nature graag in beweging. De gastouder brengt zoveel mogelijk beweging in activiteiten. Kan iets ook staand worden gedaan? Dan liever niet zitten. Het is wel nodig 'verkeer' te regelen en druk en rustig spel in programma en ruimte te scheiden.

De gastouder maakt een kind vertrouwd met woorden en begrippen als: tellen, cijfers, iets erbij, meer, minder. Zo zijn er liedjes waar geteld kan worden. Tijdens verzorgingsmomenten kan geteld worden, twee ogen, een neus, tien vingers, tien tenen ed. Dit bereidt een kind voor op leren rekenen.

De gastouder geeft kinderen een gezonde leefstijl mee. Bij jonge kinderen wordt de basis gelegd voor smaken en voorkeuren wat betreft voeding en beweging. Ongezonde eetgewoonten van volwassenen zijn er vaak op jonge leeftijd al in gesleten en moeilijk af te leren. Voor het welzijn van het kind bieden gastouders gezonde voeding en traktaties. De aanbevelingen van het voedingscentrum <https://www.voedingscentrum.nl/professionals> worden meegenomen in het aanbod van (hoeveelheid) voeding en drinken. Met activiteiten kan de gastouder kinderen stimuleren om te bewegen. Met name met grotere kinderen zullen afspraken moeten worden gemaakt over (beperkt) telefoon/ipad/onlinespellen worden gemaakt. Bij jonge kinderen werkt het maken van een moestuintje als een stimulans bij het eten van groente en fruit.. Daarbij heeft de opvang het voordeel dat door andere kinderen van de groep worden aangestoken. Zo kan het zijn dat het kind op de opvang iets eet wat het thuis niet lust. Korelon heeft gezonde kinderopvang coaches in dienst. Zij kunnen tips en adviezen geven over dit onderwerp. Daarnaast worden regelmatig trainingen gegeven en of stimulerende acties georganiseerd om een gezonde leefstijl te promoten.

Sociale competentie

Kinderen hebben volwassenen en andere kinderen nodig om zich te ontwikkelen. Het is heel essentieel voor een kind te beseffen dat het bij anderen hoort. Op welke manier een kind contact maakt met anderen hangt af van de leeftijd en ontwikkelingsfase. Zo is voor een baby hechting van grote invloed en is de omgang van een volwassene naast de ouder, dus de gastouder van groot belang. Naarmate een kind ouder wordt gaat het steeds meer en dieper contact leggen. De opvang is een mooie plek waar kinderen kunnen oefenen in sociale relaties. Ze kunnen meekrijgen wat het is om samen op te groeien en plezier te hebben.

De gastouder kan een positieve sfeer creëren, waarin ze laat merken dat ieder kind erbij hoort. Ze zorgt voor gezelligheid, een wij-gevoel, gericht op samen zijn, samen doen en elkaar helpen. Zij biedt regelmatig groepsactiviteiten aan.

De gastouder geeft met haar gedrag een voorbeeld. Ze laat zelf zien welk gedrag ze bij de kinderen wenst. Spreekt de gastouder vriendelijk, laat zij anderen uitpraten, kleineert ze niet, behandelt ze ieder kind gelijkwaardig, is ze eerlijk, dan nemen kinderen dit mee in hoe zij met elkaar omgaan. Vanuit de verantwoordelijkheid die een gastouder over een groep heeft is het tevens nodig om stevig te zijn, maar niet te streng. Ze kan humor inzetten om de sfeer positief te beïnvloeden.

De gastouder heeft zelf plezier in verzorgende activiteiten. Ze benut deze momenten om met een kind te praten, grapjes te maken, liedjes te zingen e.d.

De gastouder begeleidt de interacties tussen kinderen. Kinderen leren veel van elkaar en doen elkaar na. In spel hebben ze plezier en botsen ze soms ook tegen elkaar op. Ook daar leren ze van. Zodra een peuter kan praten, kan een kind zelf onder woorden brengen wat het wil. En bijvoorbeeld vragen om mee te mogen spelen. Vanaf het vierde jaar kunnen kinderen zich steeds beter inleven in een ander. De grote kinderen leren rekening te houden met andere kinderen en hun gedrag daarop aan te passen. Er zijn eenvoudige regels die de gastouder met kinderen kan afspreken over 'eerlijk delen', zeggen wat je wilt of wat je niet fijn vindt, 'elkaar even met rust laten'. Bij heftige emoties kan de gastouder kinderen helpen om dit zo te uiten dat het voor zichzelf en andere kinderen niet schadelijk is. Kinderen leren zo spelenderwijs conflictjes op te lossen.

De gastouder leert kinderen op de beurt te wachten en een ander tijd te geven. Ze legt uit waarom dit nodig is. Wachten is niet leuk, maar het is wel nodig om iedereen mee te kunnen laten doen.

De gastouder helpt kinderen zich te kunnen redden in de groep. Ze verhoogt de weerbaarheid van een kind. Zij is voornamelijk opmerkzaam op signalen van onzekere, kwetsbare kinderen. En helpt het kind te vertellen als het iets niet wil.

De gastouder heeft oog voor sociaal onhandige of teruggetrokken kinderen. Zij stimuleert deze kinderen in het leggen van contact en biedt veiligheid die kinderen nodig om in contact met anderen te treden.

De gastouder leert kinderen omgaan met verschillen. Zij heeft zelf een respectvolle houding en accepteert ieder kind zoals het is. Het vraagt gevoeligheid voor signalen van de kinderen om te weten hoe je reageert bij het ene kind of bij het andere kind.

De gastouder krijgt te maken met lastig gedrag. Dit kan veroorzaakt worden door factoren buiten het kind, door omstandigheden of het kan veroorzaakt worden door factoren van het kind. Het is nodig om positief gedrag te bevorderen en negatief gedrag zoveel mogelijk te negeren. Is dit niet voldoende dan kan het nodig zijn een kind een time-out uit de groep te geven, door het kind op een stoeltje te laten zitten (Max drie minuten) en dan weer terug te laten komen. Zodra dit kan is het belangrijk om er met een kind over te praten. De gastouder bespreekt het gedrag met ouders en kijkt samen naar oorzaken en mogelijke aanpak en oplossingen. Wordt het gedrag een probleem voor de gastouder, dan trekt zij tijdig aan de bel bij de opvangconsulente.

De gastouder biedt spelmateriaal aan die de sociale ontwikkeling ondersteunen. Te denken aan materiaal voor rollenspellen. Te denken aan verkleedkleden, keukenspulletjes, poppen, auto's, dokterspullen etc. Kinderen kunnen situaties uit hun eigen leven en uit boeken die worden gelezen naspelen.

Overdracht van normen en waarden:

Doel van de opvoeding is dat kinderen straks verantwoordelijke jongeren en volwassenen worden die op basis van persoonlijke overtuigingen in het leven staan. Een kind heeft een aangeboren moreel besef. In het overdragen van waarden en normen wordt het geweten ontwikkeld. Belangrijk bij het

overdragen van waarden en normen is het voordoen, regels meegeven, samen nadenken en tenslotte kinderen mee laten doen en ze te laten ervaren.

De gastouder biedt duidelijke (gedrags) regels en helpt kinderen deze te begrijpen en zich er aan te houden. Bijvoorbeeld dank je wel zeggen, groeten bij binnenkomst. Regels zijn gericht op gewenst gedrag. Ze legt de regels regelmatig uit en vraagt kinderen naar de regels. Als een kind een regel toepast, dan laat ze merken dat ze dat ziet. Een kind ervaart dan de regel en kan het zich eigen maken.

De gastouder corrigeert een kind respectvol en naar (verstandelijke en emotionele vermogens) De gastouder is zich ervan bewust dat een kind aan het leren is wat wel en niet mag. Soms is het nodig te corrigeren. Correctie heeft het doel dat het kind wil meewerken in het gewenste gedrag. Het is belangrijk om aandacht te besteden aan het disciplineren van kinderen. We vinden het belangrijk dat kinderen gehoorzamen en leren het goed te maken als er iets verkeerd is gegaan. Ter ondersteuning verwijzen we naar de *Cyclus van disciplineren voor opvoeders*. Zie bijlage.

De gastouder is een rolmodel voor de kinderen. Zoals bij de sociale competentie al beschreven ben je als gastouder een voorbeeld in hoe je met elkaar omgaat. Zo is het ook voor de wijze waarop je in het leven staat. Waarden en normen zijn deel van wie je bent. Deze draag je bewust en onbewust uit. Het is belangrijk dat je echt bent en dat je kinderen waarden en normen meegeeft waar je zelf ook naar leeft. Kinderen luisteren niet alleen naar wat je zegt, maar ook wat je laat zien in de opvang. Zo geef je mee hoe kinderen oprecht kunnen geloven, van binnenuit overtuigd.

De gastouder vertelt verhalen uit de kinderbijbel. De Bijbel biedt een rijkdom aan verhalen die gaan over hoe je als christen kan leven en van betekenis kan zijn. De gastouder maakt van de vertelling een positief moment. Ze maakt een vertaling van de boodschap naar de belevingswereld van het kind. Zo krijgt een kind liefde mee voor de Bijbel en zal geneigd zijn om zich open te stellen voor de levenslessen. De gastouder praat met de kinderen en laat ze zelf vertellen en vragen stellen.

De gastouder biedt christelijke gewoonten en rituelen. Kinderen krijgen gewoonten mee die bij een christelijke levenswijze horen, zoals gebed. Gebed is een moment dat kinderen aandachtig en respectvol zijn, eerbiedig. Het is ook belangrijk dat het positief is, dat een kind betrokken mag zijn. Het is waardevol als in gebed verbinding gemaakt naar het leven van de kinderen. Dat er wordt gebeden voor herstel van een zieke oma, dat er wordt gedankt voor een pas geboren broertje.

De gastouder biedt kinderen gelegenheid (Bijbelse) verhalen in hun spel te betrekken. Kinderen leren ook door te spelen en te ervaren. Er is spelmateriaal om de thema's die ze meekrijgen te verwerken in het vrij spel. Te denken aan kinderboekjes die ze zelf mogen lezen. Een ark van Noach.

De gastouder is zich bewust van haar persoonlijke overtuigingen en kan omgaan met diversiteit Ze streeft ernaar het overdragen van waarden en normen op een uitnodigende manier uit te dragen voor alle kinderen. Het vraagt een houding om samen verschillend te mogen zijn.

De gastouder kan met ouders van gedachten wisselen over belangrijke principes Kinderen komen op de opvang met opvattingen en regels van thuis. Deze variëren. Als professioneel opvoeder is het nodig om open te spreken over waar je als gastouder staat en dat je vraagt hoe ouders erover denken. Dat verklaart gedrag van een kind en helpt om kinderen wegwijz te leren in de regels van de opvang en de regels van thuis.

De gastouder geeft kinderen respect voor de omgeving mee. We bieden kinderen graag verwondering voor de schepping en willen ze leren met respect om te gaan met de natuur. Het scheppingsverhaal biedt als thema veel aanknopingspunten om mee aan de slag te gaan. Behalve activiteiten binnen is het voor kinderen leerzaam en leuk om er op uit te gaan, plezier te beleven, van alles te zien en over te vertellen.

De gastouder begeleidt een kind bij lichamelijk contact. We willen kinderen respect voor eigen lichaam meegeven. Het is ons gegeven om te kunnen bewegen, ons te uiten, te voelen enz. Hoe zorg je goed voor je lichaam? Dat geven we mee bij de verzorging, zelfredzaamheid. Er zijn liedjes over de lichaamsdelen. Hoofd schouders, knie en teen etc. Een positieve beleving van het lichaam draagt bij aan zelfrespect en zelfvertrouwen. Daarnaast ook dankbaarheid dat God ons dit heeft gegeven.

De gastouder zorgt voor intimiteit binnen gezonde grenzen. Er mag geknuffeld worden. Een aai over je wang voelt prettig. Wat mag iemand anders wel of niet aanraken? Een harde duw doet pijn. We helpen kinderen te begrijpen dat ze ook voorzichtig met andere kinderen omgaan. Zachtjes, vriendelijk. Kusjes geven mag, maar niet op de mond. Wordt het teveel, of wil een kind het niet, dan geeft de gastouder vriendelijk een grens aan. Is er veel interesse voor billen en ontdek je kinderen die in een hoekje doktertje spelen, waarbij je de indruk krijgt dat het wat ver gaat. Leg dan eenvoudig uit waar je elkaar wel en niet mag aanraken. Wijs lichaamsdelen uit, laat ze benoemen of het wel of niet mag. En geef aan dat billen, borsten, geslachtsdelen privé zijn. Mamma, pappa, oma, gastouder helpen je bij het wassen en aankleden. Maar verder hoeft niemand dit aan te raken. En hier hoef je nooit geheimpjes over te hebben. Dat mag je altijd aan mama of aan de gastouder vertellen. Is er de indruk dat een kind hier ongezond mee omgaat, dan is het goed dit bespreekbaar te maken met ouders en bij zorgen met de opvangconsulente.

Werkwijze, maximale omvang en leeftijdsopbouw van groepen

Dagprogramma

De gastouder heeft een vast dagprogramma met afwisselende onderdelen. De basisbehoeften aan voeding, verzorging, rust, behoefte aan voorspelbaarheid, behoefte aan uitdaging worden daar in verwerkt. De gastouder zorgt dat het dagprogramma bekend is bij ouders en maakt kinderen wegwijs door regelmatig uit te leggen wat 'we gaan doen'. Bij voorkeur beschrijft de gastouder het dagprogramma in haar eigen werkplan en hangt dit zichtbaar op. Dagritmekaarten helpen om kinderen te laten zien wat er gebeurt.

Maximum aantal kinderen per gastouder

De gastouder vangt maximaal 6 kinderen tot 13 jaar op; waarvan maximaal 5 kinderen tot 4 jaar; waarvan maximaal 4 kinderen tot 2 jaar en waarvan maximaal 2 kinderen tot 1 jaar. Dit maximum aantal kinderen is inclusief de eigen kinderen (tot 10 jaar) van de gastouder.

Wennen

De gastouder biedt de nieuwe vraagouders en kind(eren) gelegenheid om te wennen. Zij vermeldt dit in haar werkplan en spreekt dit met ouders door. Bij wennen is het naast het praktisch leren kennen van belang dat de gastouder relatie opbouwt met het kind zorgt dat het kind zich prettig en veilig voelt. Bij wennen helpt het bijvoorbeeld als een kind eigen knuffel mee mag nemen. Afscheid nemen is dan iets minder moeilijk.

Volgen en stimuleren van de ontwikkeling.

De gastouder kent een kind en heeft indrukken over de ontwikkeling van het kind. Als een kind van 4 jaar naar school gaat geeft de gastouder een (mondelinge) overdracht mee aan de ouders. Gastouders mogen geen informatie verstrekken aan school zonder toestemming van ouders. Bij een kind in de schoolleeftijd worden door ouders met de gastouder afspraken gemaakt over de informatie-uitwisseling tussen de leerkracht van het kind en de gastouder. Er is toestemming van ouders nodig voor er informatie kan worden uitgewisseld worden. Wanneer er zorgen bij de gastouder zijn over de ontwikkeling van een kind, dan bespreekt ze dit in eerste plaats met de ouders. Daarnaast kan zij ook contact opnemen met de opvangconsulente van Korelon voor advies en ondersteuning.

VEILIGHEID EN GEZONDHEID

Vaccinatiebeleid

Korelon is een christelijke organisatie. Bij ouders, gastouders en medewerkers kan de vraag tot vaccineren gevoelig liggen. Om die reden hebben we een eigen vaccinatie- en testbeleid opgesteld. Hierin leggen we onze werkwijze vast, de verwachting die ouders en gastouders van ons mogen hebben, evenals onze verwachting ten aanzien van ouders en gastouders. Ons 'Vaccinatie- en testbeleid' is opgeslagen en inzichtelijk voor ouders en gastouders in de Portal onder downloads.

Meldcode Kindermishandeling

Zijn er signalen van kindermishandeling, verwaarlozing, huiselijk geweld of seksueel misbruik, dan volgt de gastouder de instructies van de Meldcode. Zij is bij vermoedens verplicht direct contact op te nemen met de opvangconsulente. De geldende Meldcode van Korelon is te vinden in de portal onder downloads.

Tevens is de sociale kaart per regio te vinden voor het inschakelen van hulp. Gastouders kunnen altijd terecht voor advies met betrekking tot deze thema's bij eigen opvangconsulente en bij de aandachtsfunctionaris kindermishandeling van Korelon.

In de nieuwsbrieven houden we gastouders op de hoogte van ontwikkeling rondom de Meldcode. Tevens bieden we de mogelijkheid voor een workshop of informatieavond van Veilig Thuis. De opvangconsulenten informeren gastouders bij aanmelding over de Meldcode en tevens informeren zij iedere vraagouder bij de start van de opvang over aanwezigheid van de Meldcode en welke procedure een ouder bij ongerustheid kan volgen.

Vierogenprincipe

Het vierogenprincipe is in de kinderopvang ingevoerd vanuit het oogpunt van veiligheid. Er wordt gesteld dat altijd vier ogen aanwezig moeten zijn; iemand die altijd moet kunnen meekijken en meeluisteren. Gastouders werken wel alleen. Echter, zij moeten aan ouders laten zien wat zij doen om situaties te voorkomen waar ze geen zicht op hebben. Ook al is het een gevoelig onderwerp, des te belangrijker om hier open over te kunnen spreken. Korelon selecteert gastouders zorgvuldig. De opvangconsulente kan op onverwachte momenten een thuisbezoek afleggen. De opvangconsulenten van Korelon geven advies om de kans op ongewenste situaties te voorkomen, zoals:

- informeer ouders direct bij aanmelding over het vierogenprincipe zoals beschreven in het pedagogisch beleid.
- informeer ouders altijd over veranderingen in de opvang, zoals de aanwezigheid van anderen dan de gastouder tijdens de opvang.
- maak de omgeving overzichtelijk (geen plekken waar je geen zicht op anderen hebt)
- Voorkom dat huisgenoten buiten jouw zicht alleen zijn met gastkinderen.
- zorg ervoor dat jouw familie en vrienden weten dat je tijdens opvanguren niet beschikbaar bent voor telefoon en bezoek.
- werk niet geïsoleerd, maar leg contact met gastouders in je omgeving.
- maak zorgen (over eigen onmacht of gedrag huisgenoot) tijdig kenbaar bij de opvangconsulente.

Onmacht en frustratie door gedrag van een kind bij gastouder

De gastouder blijft altijd professioneel en correct handelen. Corrigeren staat in teken van de opvoeding en het leren begrijpen van een kind, wat er van hem/ haar verwacht wordt in een bepaalde situatie. De gastouder kan zichzelf beheersen en doet bij onmacht tijdig een stap opzij en schakelt hulp in voor dit leidt tot een incident. Consulente kunnen ondersteuning bieden. Wij vinden

het geen zwakte als een gastouder dit bespreekbaar maakt. Ook hebben wij de ervaring dat ouders opvoedingsonmacht begrijpen en herkennen. Wij gaan respectvol om bij iedere hulpvraag van de gastouder. Ook als het om huisgenoten gaat. De gastouder dient ervan doordrongen te zijn dat als zij niet tijdig aan de bel trekt en onmacht heeft geleid tot een incident (verbaal geweld, stevig vastpakken, slaan, duwen etc.) dan dient door de gastouder en Korelon de Meldcode gehanteerd te worden. Dit kan leiden tot politieonderzoek en sluiten van de locatie. Er wordt geen enkele vorm van geweld tegen kinderen geaccepteerd.

AVG-verklaring / Privacy Policy

Korelon heeft een AVG-verklaring (privacy policy) opgesteld voor de verwerking van gegevens van ouders en gastouders. Van gastouders wordt eveneens verwacht dat zij vastleggen op welke wijze zij omgaan met de gegevens van ouders en kinderen.

SAMENWERKING MET (GAST)OUDERS,

Wederzijds respect en waardering.

Een koppeling kan slagen op basis van wederzijds respect tussen ouders en gastouders. De ouder blijft verantwoordelijk voor de opvoeding van eigen kind, de gastouder zal waar mogelijk aansluiten bij de ideeën en wensen van de ouder. De gastouder legt de ouders uit hoe zij de opvang vorm geeft en biedt ouders gelegenheid de 'gezinscultuur' te proeven. Zij informeert ouders hoe ze werkt en onderzoekt met ouders hoe er aansluiting gemaakt kan worden met de opvoeding thuis.

De gastouder informeert ouders op tijd over bijzonderheden van de opvang. Ouders melden op tijd wijzigingen. Een open gesprek draagt bij aan een prettige samenwerking en zorgt voor een goede verstandhouding.

Korelon heeft een eigen opvangboekje ontwikkeld, waarin zowel ouders als gastouders informatie kunnen uitwisselen over de opvang van jonge kinderen. Daarnaast heeft Korelon eigen pedagogen die ouders en gastouders kunnen adviseren bij eventuele vragen over opvang en opvoeding. In onze nieuwsbrief is standaard ruimte voor pedagogische tips voor onze gastouders.

Ons doel en streven is dat ouders met een gerust hart hun kind durven achterlaten bij onze gastouders. Zij moeten ervan op aan kunnen dat hun kinderen goed worden verzorgd en begeleid en dat zij worden gestimuleerd in hun sociale, emotionele, cognitieve en motorische ontwikkeling. De gastouder beseft dat haar of hem gedurende de uren van opvang een kostbaar bezit is toevertrouwd. Daarnaast is het voor onze gastouders belangrijk dat zij zich door de ouders gerespecteerd voelen voor de belangrijke, opvoedkundige taak die zij tijdens de opvanguren overnemen van de ouders.

Meedenken

Korelon vindt het prettig als gastouders, ouders meedenken, meepraten over het te voeren beleid. Er is daartoe een (gast)oudercommissie ingesteld waar zowel gastouders als ouders lid van kunnen zijn. Afspraken zijn geregeld in het document (Gast)oudercommissiereglement. Bij aanmelding worden (gast)ouders op de hoogte gebracht hoe inspraak geregeld is en hoe zij de (gast)oudercommissie kunnen bereiken. De (gast)oudercommissie kan via de nieuwsbrieven van Korelon (gast) ouders informeren over haar activiteiten. Op thema-avonden of andere bijeenkomsten van (gast)ouders wordt gelegenheid geboden aan de (gast)oudercommissie voor inbreng.

Klachten

De gastouder heeft een uitnodigende houding naar ouders om tips en feedback te ontvangen. Zij vraagt regelmatig naar tevredenheid van ouders en laat merken dat ze open staat voor verbetering.

Mocht een ouder niet tevreden zijn, dan ontvangt zij de klacht en neemt deze serieus en geeft aan wat zij er aan zal doen om te verbeteren en checkt of de ouder dit ervaart. Mochten gastouder en ouder ergens niet uitkomen, dan kan de gastouder de ouder verwijzen naar het klachtenreglement voor het indienen van een schriftelijke klacht. Korelon is aangesloten bij De Geschillencommissie. Hier worden geschillen geregeld over de houder en medewerkers van Korelon jegens een ouder of een kind, over de overeenkomst tussen de houder en de ouder en geschillen tussen de houder en de oudercommissie over de toepassing en uitvoering van het wettelijk adviesrecht.

Beroepsprofiel gastouder Korelon

In het Beroepsprofiel van de gastouder, dat hoort bij het pedagogisch beleid, staan de eisen genoemd die worden gesteld aan de gastouder en aan de locatie waar de opvang wordt gehouden. Zie Bijlage 1. Gastouders worden geacht te tekenen voor akkoord bij aanmelding.

- Bijlage 1. Beroepsprofiel gastouder Korelon
- Bijlage 2. Format Pedagogisch werkplan gastouder
- Bijlage 3. Cyclus van Liefdevolle Correctie (schema)
- Bijlage 4: Cyclus van Liefdevolle Correctie (toelichting)

Interessante websites

<https://www.korelon.nl/>

<https://www.kennisnetwerkgastouderopvang.nl/>

<https://www.gezondekinderopvang.nl/>

<https://www.kinderwijstv.nl/home/nl-nl/shop>

<https://www.voedingscentrum.nl/professionals>

<https://www.gezondekinderopvang.nl/>

<https://www.e-schoolkinderopvang.nl/>

<https://www.nji.nl/Werken-met-de-meldcode>

<https://www.nji.nl/nl/Kennis/Dossier/Kinderopvang-en-peuterspeelzalen>

<https://veiligthuis.nl/>

Referenties

- Meldcode Kindermishandeling Korelon
- Pedagogisch kader gastouder
- Klachtenregeling
- Reglement Gastoudercommissie

